

הרצח בהרי יהודה — גופה ליד שריד — הרג המוני בסני — תפיסת חוליית המתאבדים — חשיפת הספינה — ספיחי ההכרעה בתונים

דיצת אמלוק

היה נדמה כאילו נתונה המדינה כולה בחלום בלחות מתמשך. מעגל של טירוף הקיף אותה. מעגל של דם ורמעות.

זה התחיל ביום הכיפורים. בהתקפת הרצח על האכסטה הישראלית כי נמל לארנקה. גם השבוע נשאר פיגוע זה לוט בערפל. איש לא הסביר מדוע בוצע. מדוע קרה מה שקרה. מה היתה התכלית.

אחר כך באה ההתקפה על מרכז אש"ף ליד תונים (ראה הנדון). ככל שחלפו הימים כן התברר כי היתה זאת מכה שהנחיתה ישראל על עצמה — הנזק בכל המישורים היה עצום. התור עלת היחידה היתה בהגברת הפופולריות של שימעות פרס בעיירה שדרות.

שרשרת הדם

השביע בא הפיגוע הרצחני, אשר לו נפלו קורבן צעיר וצעירה בהרי יהודה. אחרי חיפושים קדחתניים התי גלו הגופות (ראה עמודים 6 ו-10). והיה ברור כי נהרגו על רקע לאומי. השלטונות סברו כי השניים נהרגו בידי אותה החוליה שרצחה לפני כמה חודשים, זוג מדרום לבית שמש. השבוע נתפסה החוליה. רוב חבריה נהרגו ואחד נלכד חי.

גילוי הגופות של השניים בא כאותו הזמן שבו התגלתה גופתו של צעיר ממגידל העמק. שנהרג ברכובו על סוס. המייסדה הקפידה שלא לקבוע כי היה זה פיגוע "לאומני", אך בהיעדר אשם אחר צורף גם מעשה זה עליידי הציבור אוטומטית לשרשרת הפיגועים.

מעשייה אלה היו עלולים להביא השבוע להתפרצות חדשה של שינאה גיוענית. אלמלא בא מעשה נורא עוד יותר. והסיח את דעת הציבור. כסיני הן מצרית. בין אילת ונאייבה, ירה לובש" מדים מצרי בקבוצת מטיילים ישראליים. הרג ופצע מישפחה שלמה וכמה צעירים אחרים. אחדים מן הפצועים מתו בעיקבות חוסר טיפול.

המצרים הודיעו מייד כי היה זה חייל (ולאחר מכן, בנוסח מתוקן: שוטר) שהשתגע במקום נתון. לדבריהם, הוא גם איים על חבריו וירה בקצין שלו. שניסה להשתלט עליו. הוא לא ידע כלל מהו לאומיותם של המטיילים. אם גירסה זו נכונה, קשה לישראל להגיב כהתנשאות. מכיוון שזה עתה אירע מיקרה דומה בירושלים. קצין הג"א שהשתגע הרג שכן יהודי. אחרי שגרר אותו תוך התעללות לאורך מרחק רב, לעיני השכנים. שפחדו להתייגע.

השאלה היתה: מדוע לא הוגשה לפצועים עזרה מיידית? המספר הסביר: המצרים במקום נתון. בפאניקה. בא שר נכחו לדעת כי הקורבנות הם ישראליים וכי זוהי תקרית בינלאומית. אולי היה להם מה להסתיר. מכיוון שבמקום היו חיילים. במקום שוטרים. כפי שדורש הוזהר השלום.

(הלבשת חיילים במדי שוטרים, כי מקום שאסור לחיילים להימצא על-פי חוקה, היא נוהג מקובל במרחב. ישראל נהגה כך לפני 1967, כאשר החזיקה כוח "מישטרה" בהר הצופים, שהיה אז מובלעת מפורזת בשטח הירדני). הצבא המצרי לוקה בחוסר יומוה משווע בדרגים הנמוכים. הביורוקרטיה היא מכת המדינה במצרים. יחד עם חוסר הקשר. קרוב לוודאי כי המצרים במקום, אחווייה הפאניקה, חששו לעשות דבר כלשהו בלי פקודה. וכן גם מפני דיהם, והפקודה בוששה לבוא. תחת ליטול יוזמה ולהגיש עזרה מיידית — דבר שהוא מובן מאליו לישראלים. שזהו להם טבע שני — חיכו לפקודות. בצורה שהיא טבע שני למצרים. הימני-הישראלי, שמנו וגמור עימו להרוס את השלום הישראלי-מצרי

ריעו העובדות האלה להטיל את האחריות על אש"ף ולאיים עליו. כהרגלם.

עידן חדש של דם

כל מעגלי הדמים נראה מטורף. מפני שהציבור הישראלי לא היה מסוגל לתפוס את ההגיון שעמד מאחורי המאורעות. ההתעלמות מן המצביאות (ראה עמודים 12-13) הגבירה את האימה, וממילא גם את הכמיהה האירציונלית לישועה באמצעות נס. עלה על כולם יצחק רבין, שטען השבוע כי הפיגועים בשטחים הכבושים מבוצעים בידי "כמה עשרות" אנשים, וכי ניתן "לצמצם" (אך לא למנוע לגמרי) פיגועים כאלה עליידי אמצעים אלה או אחרים. היו אלה דיבריהם.

בניגוד לדיברי השרים, חש הציבור שקרה משהו בשטחים הכבושים. ומוטב היה לממשלה להכיר בכך.

אחרי 18 שנות כיבוש, החל עידן חדש ביהודה, שומרון וחבל עזה. הפיגועים אינם מבוצעים עליידי כמה אנשים מבודדים, אלא על דעתם של קרוב למיליון וחצי התושבים של השטחים הכבושים, שנאשו מכל פיתרון מדיני. אחרי שיוזמת השלום של יאסר ערפאת והמלך חוסיין, שהציבור בגדה וברצועה תמך בה כמעט פה אחד, לא נשאה שום פרי. ונדרתה עליידי ממשלת האחדות-הלאומית כפה מלא, החל עתה שלב שבו כל קבוצה של צעירים מקומיים יכולה לצאת ולהרוג את היהודים הקרובים ביותר.

אין שום שיטה ברורה נגד התמדת כללית כזאת של עם כבוש. הנדה נית מתמכתה האלימות של האוכלוסיה כולה. הגברת הדיכוי, פיצוץ בתים, גירוש מנהיגים, ואף עונשמוות לא

ואזרחים בלתי-יהודים, המוות ימשול בכותרות היומיות, השינאה והגיוענות יגברו בשני הצדדים.

ברירה חדה

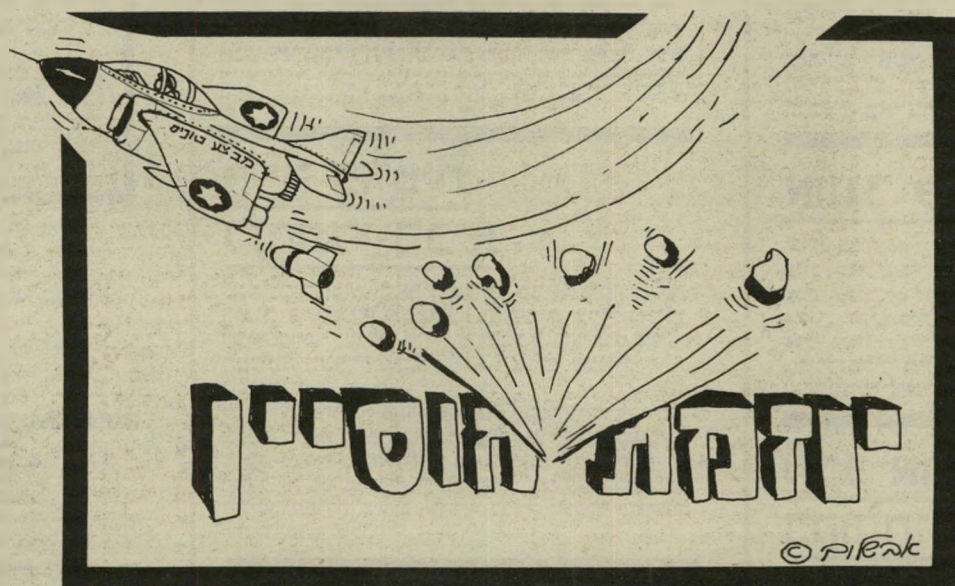
מקביל למרחיף-הדמים המתגבר יתקדדו גם השמיים הפוליטיים.

נאום חוסיין באו"ם והפצצת מרכז אש"ף בתוניסיה — שני אירועים הקשורים זה בזה בזמן ובזניין — פתחו עידן מדיני חדש.

קיומו של אש"ף הוא כיום עובדה מדינית מרכזית. וחוז מממשלת ישראל אין עוד מי שמתעלם מכך. המלך חוסיין מכיר פומבית בעובדה שאינו מוסמך לרבר בשם הפלסטינים ואינו מסוגל לנקוט כל יוזמה מדינית בלי אש"ף. הנשיא חוסיין מובארק הכיר גם הוא במציאות זו, ונתן לה ביטוי מדיני חדש-משמעי, מבלי לסגת מן השלום עם ישראל. הקהילה הבינלאומית הכירה בכך כאשר מועצת-הביטחון קיבלה השבוע פה אחד החלטה בגנות ישראל, וגם ממשלת ארצות-הברית לא העזה עוד להטיל עליה וטו. אירופה המערבית מאיימת על ישראל בעיצומים כלכליים חמורים. נוסף על העונש הפוליטי. נציגי כמעט כל אומות העולם יצאו השבוע מן האולם כאשר נאם יצחק שמיר כעצרת האו"ם. כל זה קרה בגלל התקפה אחת על מרכז אש"ף בתוניסיה.

מעולם לא עמדה ישראל לפני ברירה גלויה וחוחתת יותר בין שתי דרכים. כפי שהיא עומדת כיום:

● עליה על דרך השלום. תוך שיתוף אש"ף, כאשר חוסיין ומובארק מתייצבים משני צדדיו של ערפאת

ומדברים כפה מלא על הפסקת מצב הלוחמה, "שלום תמורת שטחים" והפיסקת האלימות לאלתר.

● דחיית ההצעה לשלום, כאשר מעשייה הרג משני הצדדים יגברו בארץ, ואחר כך גם ברחבי העולם, והיחס הבינלאומי לישראל ישתווה יותר ויותר ליחס לדרום-אפריקה.

האסון הוא שמעטים מאוד בישראל מבנים כי יש ברירה כזאת. כל-יהודים שורת, הכפופים בהתנבחות למערכת התעמולה הממשלתית, מעלימים או תהלתות היצרים אחרי כל פיגוע מביאה לסיכוב הבא במעגלי-הקסמים. הם זועק לרם, שינאה יוצרת שינאה, ואם לא תימצא היר שתעצור את הדי טירוף, יגבר מרחיף-הדמים ההדדי.

הייל ממך מוכה שיעזב רצחני הפך השבוע סמל למתחש: ריצת-אמוק כללית אל האסון.

יעורו, ואף יחמירו את המצב. גם אם צעירה-מודיעין עומדים חסרי-אונים מול התארגנויות מקומיות ספוראדיות.

הדבר יכריח את הציבור להימנע מטיולים של בודדים וזוגות ברחבי הארץ. מעתה ניתן רק לצאת לטיולים מאורגנים, בקבוצות גדולות ובאבטחה מתאימה. זהו חלק מן המחיר של המשך המלחמה והכיבוש. מוטב להכיר בכך פומבית, לפני שיתרחשו אסונות נוספים.

מרחיף-הדמים, שהחל בחודשים הראשונים, לא ייפסק, אלא אם כן נתקוט ממשלת-ישראל מדינית שאין היא רוצה בה. בהיעדר מיפנה פוליטי כזה, מוטב להתרגל למציאות החדשה: הדי יורום כמים, חיילים ומתנחלים יהודיים יהיו בעלי "אצבע קלה על ההדק" בעי דוד השלטונות, עובדים-זשכים ערבים ייהרגו עליידי יהודים שנגהו לפי ה"נוהלים", צעירים ערבים ייהרגו חיילים

במדינה

העם מועדים בלי שימחה

השנה התחילו הימים הנוראים ביום-הכיפורים, והטילו את מוראם על חגי-הסיבות

חגי-הסוכות נועד להיות חג של שימחה.

במקורו הפגאני היה זה חג של עובדי-ארמה, ששמו על בוא הסתיו ועונת-הגשמים. במהדרתו היהודית, זהו חג דתי, הקשור במתן-תורה במידבר.

חגי-הסוכות תשמו"ו לא הביא שימחה.

שרשרת ההרג בארץ ובמדינת סיני (ראה מיסגרת) לא הניחה לאיש לשמוח. ליבם של רבים היה עם הזוג שנרצח במידבר יהודה, ועם הקורבנות של תקרית-הדמים על חוף ים-סוף, וביניהם בנו של אבי התנועה הכנענית, אוריאל (יונתן רטוש) שלח — שופט-השלום חמן שלח ומישפחתו. כאילו כל זה לא הספיק, וכאילו כוסי-התעלה לא היתה מלאה, בא האסון בירושלים, כאשר קרס בית ביום-החג בגלל דליפה של גז, ויושבו נפצעו ונהרגו.

חגי-הסוכות בא אחרי הימים הנוראים. אים. השנה התחילו הימים הנוראים ביום-הכיפורים. כנמל לארנקה.

פיגועים

שתי הלוויות בערב-החג

רצח שני הצעירים

בעמק הרפאים

הפעם היה ברור, כמעט בוודאות, שמדובר בפיגוע על רקע לאומי. לפני חודשים אחדים פנתה המיש"טרה שני מתנות-נוער, שהוקמו ביערות ליד עין-קובי, אתר-טיולים מבוקש. המקום שוכן ליד ביתר ההיסטורית. שם הכפר קובי נזכר בתלמוד. יחד עם ביתר, יש שם מעיין שבעבר הישקה את הכפר הערבי קאכו. מאז מילחמת העצמאות הכפר הזה שומם והרוס. ומי המעיין, שאינם מוצאים עוד את תעלות ההשקיה שחרבו, משקים בוסתנים ה-גדלים במקום פרא. תושבי הגולים של הכפר ההרוס גרים היום במחנה-הפלי-טים רהיישה.

אחרי גילוי הגופות, נשלחו האורחים הרבים, שבאו לסייע בחיפושים, הביתה. שתי הגופות הוכנסו לתוך שקי-ניילון שחורים מיוחדים, נעטפו בסדינים ונלקחו באחד האמבולנסים. למקום הגיעה מעבדה ניידת לזיהוי פלילי של המישיטרה.

בחקירה התברר כי מוטי סוויסה ועדנה הררי נורו תחילה מן המארב ואחר כך נורו בעורפם. מטווח קצר. באקדח מקוטר 0.22. הרצח נעשה כנשק הנמצא גם בשימוש צה"ל. כסמך למקום מציאת הגופות נמצאה מערה, שבה ארכו כנראה הרוצחים.

איומים בבית-לחם. יום אחר מציאת גופותיהם של מרדכי סוויסה ועדנה הררי בסכך שיחים מול עמק רפאים שבפרודור ירושלים, הגיע צוות העולם הזה לכפרים חוסן ובתיר, הסמוכים למקום, נרועות הביטחון חש"דו כי לרוצחי השניים היה קשר עם תושבי הכפרים.

הדרך לחוסן ובתיר, שניהם בשטחים הכבושים, עוברת באיזור סכך ומיוער. אפשר להגיע לכפרים בכביש חדש שנלל כדי להקל על הגישה למערת-הנטיפים. המצויה בסכך. הכביש מתפתל בתוך חורשות עבותות. למטה, בעמק, יש מערות רבות, אשר רק מי שמכיר את האיזור היטב, יכול להתמצא בהן. לא ברור כיצד העז בני הזוג לצאת לטייל באיזור, שבו היו פיגועים קודמים. ללא כלי-נשק. אחת ההשערות שהועלתה היתה שהתוקפים התכוונו בעצם לרצוח משתתפים בצעדת ירושלים.

בשעה שצוות העולם הזה היה (המשך בעמוד 10) העולם הזה 2510